

Gröna Bilister
Box 7070
103 87 STOCKHOLM

Remissvar
dnr 2017-010464
27 november 2017

Statens energimyndighet

Skickat till:
registrator@energimyndigheten.se

Remissvar från Gröna Bilister gällande *Föreskrift om ändring i Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen*

Gröna Bilister är en ideell förening som vill påskynda omställningen till en grön bilism som är anpassad till planetens gränser, till städers dyrbara utrymmen och till landsbygdens behov. Gröna Bilister är teknikneutrala och företräder inget intresse när det gäller fordon, drivmedel eller val av mobilitetslösningar.

Gröna Bilister är tacksamma för möjligheten att ge synpunkter på denna föreslagna föreskrift, och vi bistår gärna myndigheter och regering med fler synpunkter i det fortsatta arbetet för att uppnå ett fossilfritt, hållbart transportsystem.

Sammanfattning

Gröna Bilister är positiva till de flesta ändringsförslagen i Energimyndighetens föreskrifter om hållbarhetskriterier. Ändringarnas huvudsakliga syfte är att få det svenska regelverket att överensstämja med det så kallade ILUC-direktivet (EU) 2015/1513.

Gröna Bilisters enda allvarliga invändning rör beräkningen av klimatpåverkan hos den el som används i produktionen av biodrivmedel. Gröna Bilister förespråkar att Energimarknadsinspektionens synsätt vid ursprungsdeklaration av el införs även på drivmedelssidan. Bara då kan behandlingen av elens klimatpåverkan bli konsekvent i alla svenska regelverk. Det skulle innebära att elen bedöms komma från nordisk residualmix om biodrivmedelsproducenten inte kan uppvisa ursprungsgarantier från sin elleverantör.

Definition av restprodukter

Gröna Bilister välkomnar att konkreta listor på vilka råvaror som ska anses vara restprodukter ges i avsnitt 7.4 av den föreslagna vägledningen till regelverket om hållbarhetskriterier. Farhågor har funnits att den kvalitativa naturen i föreslagna formuleringen i 3a§ i förordningen om hållbarhetskriterier skulle skapa osäkerhet när det gäller vilka råvaror som fortsättningsvis ska anses vara restprodukter.

Det görs klart till exempel att trädtoppar, sågspån, lignin, svartlut, brunlut och tallolja också fortsättningsvis kommer att anses vara restprodukter, även om PFAD klassas om till samprodukt. Dessa råvaror blir allt viktigare vid svensk produktion av biodrivmedel, varför deras status måste klargöras för att inte skapa osäkerhet på marknaden.

På längre sikt ifrågasätter Gröna Bilister behovet att indela råvaror i klasser. Sådana indelningar ger alltid upphov till gränsdragningsproblem och berättigade farhågor från industrin att klassindelningen plötsligt kan ändras genom politiska nyckler. Gröna Bilisters ideal är att hållbarheten hos alla biodrivmedel bedöms på samma sätt, att samma regler gäller kring spårbarhet och beräkning av klimatpåverkan oavsett råvara och process.

Klimatpåverkan från el

Energimyndigheten föreslår att det värde på elens klimatpåverkan som används för att beräkna klimatpåverkan vid tillverkning av biodrivmedel ska ändras. Hittills har klimatpåverkan från nordisk elmix använts. I fortsättningen ska ett värde för svensk elmix användas. Energimyndigheten ska själva tillhandahålla detta värde i sitt rapporteringsverktyg.

Energimyndigheten motiverar detta på följande vis "Att övergå till svensk elmix möjliggör också att använda samma värde för beräkningen av användning av el enligt denna föreskrift som kommer att användas för beräkning av växthusgasutsläpp från el som drivmedel enligt Energimyndighetens kommande föreskrifter på området."

Ett underförstått motiv är också att en övergång från nordisk till svensk elmix skulle minska den officiella klimatpåverkan från de svensktillverkade biodrivmedel vars produktionsprocess kräver mycket el, till exempel biogas. Detta ökar deras konkurrenskraft i de länder som gynnar drivmedel med särskilt låg klimatpåverkan. Det skulle till exempel öka deras konkurrenskraft på den svenska marknaden när reduktionsplikten införs.

Dessa motiv berör dock inte själva sakfrågan om vilken metod att beräkna elens klimatpåverkan som är rimligast. Den föreslagna metoden missar också möjligheten att ge elintensiv tillverkningsindustri incitament att välja förnybar, miljömärkt el.

När det gäller metodens rimlighet bör man betänka att den nordiska elmarknaden är integrerad. Gör man som elköpare inget aktivt val kan elen komma från vilken produktionsanläggning som helst i det nordiska elhandelsområdet. En viss del av den förnybara elen som produceras i Norden säljs med ursprungsgarantier till dem som efterfrågar detta. Den återstående delen kallas nordisk residualmix. Klimatpåverkan hos denna residualmix beräknas årligen av RE-DISS, den europeiska samarbetsorganisationen kring ursprungsmärkning av el.

Därför bör klimatpåverkan från nordisk residualmix såsom den beräknas av RE-DISS användas av de biodrivmedelsproducenter i Sverige som inte gör något aktivt val av förnybar el med ursprungsgarantier. Väljer de däremot förnybar el med ursprungsgarantier bör klimatpåverkan sättas till noll enligt rådande praxis.

Det är på detta sätt som Energimarknadsinspektionen resonerar i de föreskrifter som anger hur elhandelsbolag ska redovisa klimatpåverkan till kund. För att svensk myndighetsutövning ska bli konsekvent bör Energimyndigheten resonera på samma sätt – både när det gäller elens klimatpåverkan vid tillverkningen av biodrivmedel och när det gäller elens klimatpåverkan som drivmedel i egen rätt.

Gröna Bilister har å sin sida försökt vara konsekventa genom att föra fram denna ståndpunkt i alla sina svar på remisser som berör elens klimatpåverkan. Det gäller både promemorian om [minskad klimatpåverkan från drivmedel](#) och promemorian om [miljöinformation om drivmedel](#).

Det blir särskilt viktigt att vara konsekvent från myndighetshåll om obligatorisk klimatdeklarationen av drivmedel vid pump eller laddstation införs i enlighet med den senare promemorian. Denna klimatdeklaration ska utgå från drivmedelsbolagens rapportering. Om Energimyndigheten i sina kommande föreskrifter om denna rapportering inför en särskild svensk elmix kommer en person som använder elbil att tillskrivas olika klimatpåverkan beroende på om hon laddar elbilen hemma eller på en laddstation. Klimatpåverkan vid laddning hemma bestäms av Energimarknadsinspektionens föreskrifter om ursprungsmärkning av el, medan klimatpåverkan vid laddstationen bestäms enligt Energimyndighetens föreskrifter. Om dessa föreskrifter skulle bli motstridiga minskar trovärdigheten hos båda. Tyvärr skulle också trovärdigheten minska mer generellt för alla

officiella uppgifter om våra drivmedels klimatpåverkan. Detta skulle försvåra den nödvändiga omställningen till fossilfrihet.

EU:s direktiv är vaga när det gäller hur elens klimatpåverkan ska beräknas. Detta gäller både det så kallade ILUC-direktivet (EU) 2015/513 och tilläggsdirektivet (EU) 2015/652 till bränslekvalitetsdirektivet (bilaga I). Det skulle alltså inte uppstå någon konflikt med EU om Energimyndigheten väljer att ansluta sig till Energimarknadsinspektionens synsätt på elens klimatpåverkan i alla sina föreskrifter.

Om Energimyndigheten väljer att göra så när det gäller föreliggande föreskrifter ger den också ett tydligt incitament till elintensiv biodrivmedelsindustri att välja förnybar el med ursprungsgarantier. Då kommer denna industri att bidra både till en hållbar elförsörjning och till fossilfria transporter.

Väljer svensk biodrivmedelsindustri förnybar el med ursprungsgarantier kommer dessutom deras produkter att tilldelas ännu lägre klimatpåverkan än om deras el bedöms komma från svensk mix enligt Energimyndighetens nuvarande förslag. Då blir svenska biodrivmedel ännu mer konkurrenskraftiga både i Sverige och internationellt.

För Gröna Bilister

Per Östborn

per.ostborn@gronabilister.se

073 819 61 54